

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákár L. könyv- és papirkereskedése Csikszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívószám 20. —

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ELTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 K.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottnak
Kéziratok nem adatnak vissza.

A király előtt.

Csikszereda, szeptember 7.

A világháború ágyudörgésének és a fegyverek ropogásának izzó levegőjében folyt le szeptember 2-án délben a történelmi nevezetességű, maga nemében páratlan esemény, a magyarok hódolatnyilvánítása pátriárka kort élő királyának Schönbrunnban.

A kastély nagy galériatermét megtölti ötezár pazar és ragyogó pompás díszmagyar, milyent fényben és ragyogásban egy nemzetnél sem találunk. A kemény arcokon meglátszik még Bécs város népének imént megnyilvánult példátlan tüntetése a magyar nemzet iránt, mely a legmesszebb menő elismerés és hála kifejezése volt a hős magyar katonának. Sok százezer magyar nemzeti lobogó és sok százezernyi nép, egész Bécs város és vidéke ünnepelte az utcákon és paloták ablakaiból a magyart és az *éljenek* vége-hossza sem volt. E minden várakozást felülmúló ünneplés leírására nincs toll, mert ilyen nem lehet parancsszóra rendezni sok százezer emberrel, ez az osztrák nép szíve mélyéből közvetlenül előtörő őszinte érzelemnyilvánítás volt. Ezt látni és hallani kellett, mert nincs az a ragyogó toll, mely az ünneplés leírásával tulajásba eshetne.

Valójában úgy volt, hogy a magyar nemzet ment hódolni királyának és ugyanakkor Bécs város hódolt a magyaroknak. Ennek nyomán meghatottság és egyben nemzeti büszkeség ült a nagy galériateremben a magyar urak arcán midőn feszült várakozás között, hármaskoppautás után, megnyiták a hatalmas szárnyasajtók és belépett a nyolevanöt éves király, magyar huszártábornoki formaruhában, feszesen, emelt fővel és királyi méltósággal.

A következő pillanatban öt hatszáz torok, mint egy hang, szilaj magyarsággal dörög: *Éljen a király!* Fővegek és kardok emelkedtek a levegőbe, még a csillárok és falak is megremegek, önkéntelenül a „Vitam et sanguinem“ nagy-szerű jelentőre gondolunk és a király megáll a kis emelvényen, szemben gróf Tisza István miniszterelnökkel.

A páratlan ünneplés szemmel láthatóan meghatotta a királyt, ki szemeit végigjártatta a ragyogó képen, milyent a schönbrunni falak nem láttak. Éber figyelemmel kísérte gróf Tisza István miniszterelnök hazafilasságtól duzzadó, történelmi nevezetességű beszédét, melyet zugó helyeslés többször szakít meg. A meghátság és keserűség tükröződik vissza Ő Felsége szemeiből, midőn a miniszterelnök harsány hangon dörög: „*haderóink aránylag csekély részének sziklaszilárdságán megtörik a bajba került barátok hátba döfni akaró orgyilkos hitvány merénylete*“.

Milyen érzelmek viharoztak Ő Fel-

sége keblében a miniszterelnök nagy-szerű beszéde közben!? Ott láttuk nyugodtan állani, aggastyán korban és meg nem tört erőben a jóságos és végtelenül tiszteltre méltó koronás főt, a királyok nestorát, kit a sors oly sokszor és súlyosan meglátogatott, mint földi halandót keveset. Orgyilkos csak most fosztotta meg nagyreményű örökösétől, kire országait nyugodtan bízhatta volna, megtámadták a világ legnagyobb hatalmai és galádul megcsalta harminchárom éven át szövetséges barátja. De ő az isteni gondviselés különös kegyelméből állja a vihart és meglepedés tölti el öreg napjaiban, mint rohanak előre hős seregei és semmisítik meg ellenségeinket.

Majd elementaris erővel hangzik fei a zugó helyeslés: „*atyai szíve megértett bennünket, az épségét és évezredes szabadságát visszanyert magyar államnak méltó helyet biztosított a monarchiában és ezzel évszázados bonyadalmak átkát elhárítva, megvetette egy szebb és boldogabb jövő alapjait*“.

Alig fejezte be a miniszterelnök óriási hatású beszédét, a király feltette fekete keretes szemüvegét és választ tiszta magyaros kiejtéssel, magyar nyelven felolvasta. Különösen kiemelte a magyar és horvát nemzetnek az őskőtől öröklött fényes hadierényeit, a két testvér-nemzet vállvetett hősi elszántságát, háliját és elismerését az otthonmaradottak önfeláldozó segítő munkájáért és felkérte a diszküldöttséget, hogy *vigyék haza a nemzetnek hű és hősiességét tartásáért szíve mélyéből jövő háliját*.

Hatalmas tetszésnyilvánítás kísérte Ő Felsége szavait, midőn a magyar nemzet boldogabb, szebb jövőjéről beszélt. „*Bizom a Mindenhatóban, hogy Szent István koronája, amelyet az elődök bölcsesége és ereje a századok viharain át meg tudott őrizni, a mai megpróbáltatások után új dicsőségtől övezve, megnövekedett fényben fog ragyogni a jövő boldogabb nemzedékeknek*“.

A király záró szavai után leszállt az emelvényről, megszólította Tisza grófot, Bárcey polgármestert, Csarnoch herceg primást, majd Skerlecz báró horvát bán rövid üdvözlő szavait fogadta, melyre német nyelven válaszolt. Ennek bevégeztével katonás tartással az ismét fel-tárult szárnyasajtókon, zugó éljenzés közben távozott.

A király egészsége, frissesége és szellemi ébersége kellemesen lepte meg a küldöttség tagjait és önkéntelenül adta a gondolatot, hogy az isteni gondviselés különös kegyelme örökösödik fellette.

Az elhangzott beszédek ékes, kétségbevonhatatlan tanuságot tesznek arról, hogy a centralismus elfojtott öröge örökre el van temetve és egyedül a hatvanhetes alap az, mely a mai dualistikus forma megtartása mellett

biztosítja a magyar nemzet teljes nemzeti önállóságát, a legteljesebb paritást, melyben mindenki megtalálja jogát és holdogulását. A magyar állam önállósága a 67-iki kiegyezés óta soha nem domborodott ki oly fényesen, a magyar szent korona soha nem ragyogott jobban, mint ez alkalommal, mikor a magyar miniszterelnök Magyarország és a jogara alá tartozó társországok nevében hódolt a magyar királynak és a koronás király választott a magyar miniszterelnöknek. A törvényes állapotnak felelt meg ez és így igen helyesen illeszkedett a keretbe a horvát bán üdvözlése, ki csak az ünnepélyes fogadás után, midőn a király az emelvényről leszállott, mondta el rövid üdvözlő beszédét.

A diszküldöttségben Csikvármegye és a többi négy székeiy vármegye is teljes számmal képviselve volt.

A tisztviselők ébredése.*)

A jelenleg is folyó borzalmas világháború tanulságai kellettek ahhoz, hogy a tisztviselő-társadalom lethargiájából felébredjen és megálljt kiáltson annak a jól szervezett támadásnak, mely legkülönösebb létezőket fenyegette s anyagi existenciáját veszélyeztette.

Örömmel halljuk, hogy a csikszeredai tisztviselők szervezkednek s e szervezkedés emi-nens megnyilatkozásaképpen, fogyasztási szövetkezet megalakításán fáradoznak.

Hogy a mai rendkívüli idők által súlyosított amugyis tultengett ipari és kereskedelmi spekulációs helyzet okozta elkéseregés a tetőpontjára emelkedett, mi sem bizonyítja éke-szebben, mint az, hogy az első 48 órában a részvényjegyzések minden képzeletet felülmul-tak s a szövetkezet megteremtését biztosították. Kilitás van tehát végre, hogy azok a lehetetlen állapotok, melyek Csikszeredában uralkodnak, megszűnjenek és egészséges alakulatok következzenek. Mert mégis csak lehetetlen és végre emberi elmével elképzelhetetlen állapot az, hogy az egész Csikszeredában nem lehet kapni 1 kgr. tészta, vagy főzőlisztet, tulmagas áron mérk a cukrot, mesébe illő árt vesznek a rizs, sajt, szalámi kilogramjáért. Hasztalan itt minden maximálás, nincs itt már szolid üzleti szellem, csak önkénykedés. Tagadhatatlan, hogy a háborus állapotok minden téren rendkívüli állapotokat teremtettek. Minden drágult, sőt egyes cikkek kétszeres, háromszoros árakra emelkedtek. Ezt tudja mindenki, ebbe hajlandó beletörődni mindenki. De megmagyarázhatatlan az, hogy éppen a maximum cikkek vagy egyáltalán nem, vagy csak nehezen kaphatók. Az is érthetetlen, hogy egy és ugyanazon nap alatt miért emelkedhetett a cukor ára háromszor, hogy a 96 koronás maximumot nem aránytalanul túlhaladó árat miként lehet 33 százalékra értelmezni? De erről már ne beszéljünk. Elég volt a jóból! Vagy tanult a tisztviselőség eddig, vagy nem, de most igazán tanulni fog.

Hát hadd jőjjön a fogyasztási szövetkezet! Legyen azonban az a szövetkezet jól megszervezve, menten minden nyereszkeskedési vágytól. Rajta kell lenni, hogy ettől az üdvös intézménytől távolmaradjon az érvényesülési viszketegeég, az önzés, a fraternizáció. Senki se igényeljen magának társadalmi állás és egyéb képzelt jogcímeken kiváltságokat, mert ezek a megölői a legtöbb szövetkezetnek. Van

*) E nagyérdékű cikkre különösen felhívjuk olvasóink figyelmét. Szerk.

ember bőven, legyen tehát a szövetségi egész adminisztrációja ingyenes s ezt az adminisztrációt tegye a tisztviselőség a közért dolgozni szerető, lelkiismeretes emberek kezébe. A lehető legminimálisabb százalékra dolgozzék a szövetségi. Csúpan arra törekedjék, hogy az üzletvezető fizetése és a bázis fedezhető legyen. Ehhez pedig nincs szükség az itt divatos 40—100 százalékos nyereségre.

Végül még egyet. Meg kell találni az esetleges állami támogatás módját is. Egy csapásra alakuljon meg az Állami és Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének Csikszeredei Köre s ezen az uton találják meg a módját az államsegély, vagy kamatmentes kölcsön kieszközlésének. Rámutatunk itt a decemberben kiadás alá kerülő hadikölcsön kötvényekre is, melyek a szövetségi céljaira kitűnően felhasználhatók.

40—50 ezer koronáról van szó, hogy a szövetségi teljesen kialakulhasson. Ez tagadhatatlanul nagy összegnek látszik, de csak erős akarat és kitartás kell és meglesz minden. Az összetartás és akaraterő ép napjainkban dönti halomra az óvilágot, hogy annak ojmaj felépítse az utat. Erősen kell akarni, rendíthetetlenül kell bízni és lankadatlanul kitartani, hogy itt is új világ legyen. K lió.

Magyarország hódolata.

Szeptember hó 2-án délelőtt fogadta Őfelsége a király Magyarország törvényhatóságainak hódolatát a schönbrunni kastélyban. A lélekemelő ünnepegről még aznap táviratilag vettük a miniszterelnök hódoló beszéde és Őfelsége válaszáának hiteles szövegét. A történelmi jelentőségű beszédek a következők:

*Császári és Királyi Felség!
Legkegyelmesebb Urunk!*

Szívünk sugallatát követve jelenünk meg Felséged színe előtt. Szívünk, amely csordultig tele van a hiségnel, hódolatnak és hálás szeretetnek érzelmeivel, őseiunktől örökölte ezeket a szent érzelmeket és rajongásig okozta őket mindannak tudata, amit népei javának szentelt áldásos hosszú életén át tett Felséged érettség és elemi erővel hozzák lelkünk mélyéből kitörésre a mai nagy idők felemelő benyomásait.

Immár elmúlt egy éve, hogy vívjuk az élet-halál harcot a reánk zúdult gonosz szenvedélyek tulerejével. Reánk támadtak minden világtáj felől mindazok, akik bekeszeretettünk gyengeségünknek vélt, megsemmisítésünkre elérkezettnek látták az időt.

Nagy volt a veszély, óriási a ránc váró feladat s csak erők teljes megfeszítésével, súlyos áldozatok árán lehetett avval megküzdőnk; erőnk megfeszítettük, habozást, ingadozást nem ismerve vittük éltünkben fenyegetett, de élni akaró nemzetekhez méltóan újra meg újra harcba erőnk legjártát.

A veszteségeket elviseltük, elesett hőseink emléket szent kegyelettel vesszük körül. Megsirattuk őket, de az egyest, a családát érő csapások sulya alatt össze nem roskadunk, hiszen a haza forog veszélyben, a hazafinak zugolódás nélkül kell mindenét feláldoznia.

Ezzel az érzülettel vettük fel a reánk kényszerített küzdelmet. Ez tartotta fenn lelkünket, acéolta meg karunkat; annak minden megpróbáltatásai között ez hatja át ma is a lövészárkokban küzdő katonát csakugy, mint a férjéért, atyjáért, gyermekéért otthon aggódó asszonyt, gyermeket és szülőt. Mindenki érzi, hogy helyt kell állnia és helyt áll mindenki. A megpróbáltatás tűzében salaktól megtisztulva ragyognak elé a magyar és horvát nemzet hazafiai erényei.

Ezért nem hagyott el az Uristen bennünket és ha ma e szörnyű világháború második esztendőjének küszöbén győzelmes hadaink hazánk határától mind messzebb üldözve verik az északi kolosszus megszámálhatatlan seregét, ha haderőnk aránylag csekély részének szilvaszilárdaságán megtörünk a bujbaérett bárdot hátdudfui akavó orgyilkos hitvány merénylőre, ha annyi vész és dülő harc után büszke önértzetel nézhetünk a multba és bizó reményvel a jövőbe, úgy legyen ezért mindenekelőtt Istené a hála és dicsőség.

De engedje meg Felséged, hogy ezután affélé a jötevének felé forduljon hálás tekintetünk, akiknek atyai szíve megértett bennünket, aki az épségét és érzékenységét szabadságot risszanyert magyar államnak méltó helyet biztosított a monarchiában és ezzel évszázados bonyadalokat elhárítva, megvetette egy szelb és boldogabb jövő alapjait. Most láthatjuk, most tudhatjuk igazán, mi lett volna belőlünk, ha a világeseemények reánk zúduló fergetege enélkül a belső megifjodás nélkül érte volna a monarchiát. — Ez a diadalmas erópróba tartja fenn igazán ennek az új korszaknak egész horderejét. Erősek voltunk, mert egyek lehetünk, mélyreható ellentét nem állított közénk többé választalat és ami ellentétnek látszott, a mindennapi élet kicsinyes bajai, küzdelmei, surlódásai között — varázsütésre tűnt el a közös veszély intó szavára. Ennek hatása alatt lelkileg jutottunk egymáshoz közelebb. A magyar nemzet kebelében elhallgatott a pártviszály, háttérbe szorultak a felekezeti-, osztály- és nemzetiségi különbségek; a magyar munkásosztály a többiekkel nemes vetélkedésben veszi ki részét a háboru veszélyeiből s a haza hősies védelmében egyenlő hűséggel, vállvetve küzdenek különböző népfajokhoz tartozó, nem magyar-ajku polgártársaink.

Az emberi és hazafiai szolidaritásnak magas szoros megnyilatkozása; ez kell, hogy örökre eltávolítson sok választó korlátot, kell, hogy mindannyiank javára és boldogulására a bizalom és szeretet erősebb kapcsaival fűzőn össze bennünket.

A közös dicsőség fényétől övezett és közös vértől áztatott harcmezőn egymásra talál a testvér horvát nemzettel és nehéz küzdelmek közös dicső-

sége és közös áldozatai avattak újból egymás bajtársaivá bennünket. A magyar és horvát hűség és vitézség egyforma. Felelevenednek lelkünkben és megújulnak testeinkben viszontagságos multunknak leg-szebb emlékei. Együtt védünk trónt és hazát. A keletről jött veszély nehéz évszázadaiban együtt védtélük őket. Most a mindketőnket elsepréssel fenyegető északi óriással szemben együtt jelenünk meg Felséged színe előtt, mert egyek vagyunk nemcsak az alattvalói hűségben, hanem a kölcsönös megértés, bizalom és ragaszkodás szent érzelmeiben is érezzük, hogy összetartozunk és jőben és rosszban egyazon sors osztályrészesei vagyunk.

Felséges Urunk! Hódoló utunk Felséged másik államának fő- és székvárosába hozott bennünket. Örömmel jöttünk ide. Ez a háboru megtanított rá, hogy itt is testvérek között vagyunk; testvérek között, akiknek legszentebb kötelessége a védelem és a kik csak egymás erejének mentől szabadabb fejlődésben kereshetik boldogulásukat. A monarchia két állama közötti viszonyban is a közös veszély, a közös élet-halálharc nagy erópróba mutatta meg, hogy a felszín van minden széthuzó tünet, a dolgok mélyében ott él az egymásrautaltság tudata és ez a szükség percében diadalmasan érvényesült.

Mintha csak az az atyai szeretet termékenyitene meg a népek lelkét és keltene azokban visszhangot, amely Felséged lelkéből árad minden alattvalója felé. A népeit elválasztó félreértések és ellentétek sokszor fájhattak Felséged atyai szívének. Legyen hála az isteni gondviselésnek, most a megpróbáltatás perceiben egy magasztos érzelmeben egyesülve láthatja őket Felséged a trón számolya körül.

Avval a fogadalommal, hogy e nagy idők lezajlása után sem felejtjük el azok tanulságait, áldjuk a jó Istent, amiért megengedte, hogy élete művének diadalmas igazolását megérlette Felséged e nagy idők küzdelmeiben és körjük őt, hogy tartsa meg Felségedet a nagy harc győzelmes befejeztét követő becstületes béke áldásos korszakában népei javára és gyönyörűségére sokáig.

A zugó éljenzés után a király következőképpen válaszolt:

Uralkodói kötelességeim igaz sajnálatomra a háboru kitörése óta megakadályozott abban, hogy magyar székesfővárosomba jöjsek. Annál nagyobb az örömem, hogy Önök, mint Magyarország és társországi törvényhatóságainak képviselői az ország minden részéből előttem itt megjelentek.

Hódolatuk kifejezése, miut a magyar és horvát nemzet hűsége- és ragaszkodásának újabb fényes megnyilatkozása mélyen megrag.

Uralkodásom legnagyobb örömei közé tartozik, hogy kiváló magyar államférfiak közreműködésével sikerült a századokon át meg-megújuló félreértések megszűnésével a korona és a nemzet, valamint a magyar állam és többi királyságaim és országaim közt az áldásos együttműködést állandó alapokon biztosítani.

A mai nagy megpróbáltatásokban jobban, mint valaha, kitűnt, hogy a kibékítés és kiegyenlítés e művében népeim lelkét, különösen magyar koronám népeit is teljesen áthatotta.

Midőn ellenségeink hódító szándékkal megtámadtak, a magyar és a horvát nemzet egynek érezve magát a koronával, testvéri vetélkedésben többi népeimmel, lelkes elszántsággal, ereje teljes megfeszítésével vette fel hívó szavamra a küzdelmet a reánk törő tulerő ellen.

Elnémult az országban minden politikai viszály, az ország összes nemzetiségei egybeforrak a haza lángoló, minden áldozatra kész szeretetében.

Büszke örömmel látom tündökölni ez óriási harcban magyar és horvát nemzetnek őszöklől öröklött hadi erényeit és feljújlni hőstetteikben e két testvérnemzet régi hadi dicsőségét.

Mély hálával tölt el, hogy az otthonmaradott polgári kötelességeik fokozottabb teljesítésével, a háboru okozta csapások bátor elviselésével és odaadó áldozatkész gondoskodással a háboru által szerencsétlenekké váltakört határozatosan mozdítják elő ügyünket.

Biztos a reményem, hogy hősi seregeink hű szövetségeseinkkel együtt ki fogják küzdeni a becstületes, tartós, biztosított békét és hogy a magyar állam és a benne egyesült két nemzet a mostani közös küzdelmek és közös áldozatok által újból megszentelt történelmi kapcsolatában többi népeimmel erőben és tekintélyben gyarapodva élvezheti majd a béke áldásait.

Bizom a Mindenhatóban, hogy Szent István koronája, amelyet az előzők bölcsessége és ereje a századok viharain át meg tudott őrizni, a mai megpróbáltatások után új dicsőségtől övezze, megnövekedett fényben fog ragyogni a jövő boldogabb nemzedékének.

Megjelenésükért és hódolatunkért fogadják köszönetemet és vigyék haza a nemzetnek hű és hősies magatartásáért szívem mélyéből jövő hálám kifejezését.

Incze István hősi halála.

Megemlékeztünk annak idején szögüdi Incze István 9. honvéd huszárezredbeli őrmester hősi haláláról, ki ritka vitézségeért az ezüst és arany vitézségi érmet nyerte el. Alább közöljük századparancsnokának levelét, melyet Incze György szögüdfürdői pályához, a vitéz huszárorrmester édesatyjához irt:

Tötör (u. p. Nagyiklód) 1915. július 6-án.
Igen tisztelt Uram!

Szeretett kedves jó fiuknak, az én legkedvesebb alantaszomnak szomorú, de dicső soráról már értesítették mások Önöket. Nekem lett volna talán kötelességem, de hiszgye el, annyira megrázott az eset, hogy nem voltam képes reá. — Összegyűjtött holmit magamnál őriztem és most hazajövőben szabad-ágra alkalmam van tehát önökhez juttatni. — Mellékelt pakban küldöm leveleit, imakönyvét, lámpáját, zsebkés, aprópénztárca (benne kevés

aprópénzzel), börtárca, benne 60 korona papírpénz, két darab orosz és két darab nemet bankjegy, evőeszköz stb. egyéb apróságait, ezen kívül küldöm az igazolványi réztokját, és az arany vitézségi érmet. A nagy ezüst érmet vele együtt szegénynyel eltemettem.

Eleste után Turynka melletti erdő szélén, közel ahoz a helyhez, ahol hősi halált halt, magam személyesen temettem el, önök helyett is imádkoztam érte. Ez mindjárt 24-én, eleste napján történt. Pár napra rá koporsót csináltak, abba helyezték el s a turynaki templom kertjében temették el, sírját keresztel megjelölve

Ilyen nagy fájdalomban természetesen nem is próbálom vigasztalni önöket. De legyenek a legnagyobb fájdalomban is büszkek szegény hősi halált halt fiukra, mert kevés hozzá hasonló van talán az egész hadseregben.

Nekem is büszkeségem és szememfényem volt, de egy ilyen nagy háboruban elkészülve kell lennünk a legnagyobb fájdalomra, mert a haza a legnagyobb áldozatokat követeli tőlünk. Szegény elérte azt, a mit csak elérhetett s én boldog voltam, hogy neki időnként örömet szerezhettem és hogy most hősi halála után adósa nem maradtunk neki.

Fiatalon őrmester lett, I. oszt. ezüst és arany vitézségi érmet szerzett, a mi a legkesebbeknek jutott osztályrészül, és a mi a legszebb kitüntetés. Junius 23-án este tudtam meg, hogy szegény az arany érmet megkapta, rögtön gratuláltam is neki és szegény már másnap elesett mielőtt még viselhette volna a szép kitüntetését. Isten őrizze meg Önöket legalább már ezután minden fájdalomtól; jelen szomorúságokban vigasztalást adjon.

Isten áldja meg mindnyájukat, maradva igaz tisztelettel

Bogdánffy Béla,

honvédszász-főhadnagy,
a 9. huszárezred I. század parancsnoka.

A közélémezés biztosítása.

Fejér Sándor alispán a vármegye közélémezésének biztosítása céljából az alábbi hirdetményt bocsájtotta ki:

Az 1915. évi buza-, rozs-, árpa-, kétszeres- és zabtermés a 2072—1915. M. E. számú rendelet alapján az egész országban zár alá vétetve, a termelők a zár alá vett terméknek csakis azt a részét tarthatják meg és használhatják fel, a mely házi és gazdasági szükségletükre szükséges, a szükségletet meghaladó főlöleg készletet pedig a termelők adas-vétel útján, vagy más módon csak olyanok részére idegeníthetik el, a kik a 2072—1915. M. E. számú rendelet (4. § 6—8. §§), valamint a 2813—1915. M. E. és 2468—1915. M. E. számú rendeletek értelmében a termelőktől való vásárlásra jogosítva vannak.

Házi szükségletül a mezőgazdasággal foglalkozó fogyasztók a buza, rozs, árpa, kétszeres és zab-gabonaművekből együtvéve csak 18 kilogrammot, más fogyasztók csak 10 kilogrammot vehetnek fejenkint és havonkint számításba; a szükségleti idő 1916. évi augusztus hó 15. napjáig terjed.

A termelőtől való vásárlásra jogosítva vannak:

1. azok, a kik maguk nem termelők vagy a kiknek saját házi és gazdasági szükségletét saját termékük nem fedezi;

2. azok a szervezetek (törvényhatóságok, rendezett tanácsu városok, nagyobb ipartelep-ek közlekedési és egyéb iparvállalatok, fogyasztási szervezetek, menhelyek, internátusok, kórházak, gyógy-, büntető- és javítónevelő és egyéb közintézetek), melyeknek a földművelésügyi miniszterrel és a belügyminiszterrel együtvéve a kereskedelemügyi minister az ellátandó személyek élélémezésére szükséges termények vásárlására engedélyt adott;

3. oiy malomvállalatok, amelyek sem a Haditermény-részvénytársaságtól, sem valamely törvényhatóságtól, sem a katonai igazgatás részére megbízást nem kaptak, vagy ha kaptak, a megbízás napi (12 órai) örölképességük kétharmad részét nem haladja tul, jogosítva vannak 1915. évi szeptember hó 15-ik napjáig bezárólag saját törvényhatóságuk területén annyi gabonát vásárolni, amennyi gabona szükeeges annak a listmennyiségnek az előállításához, mint a melynek leszállítására a saját törvényhatóságuk területén lakó fogyasztóktól írásbeli megbízást kaptak. Azért, hogy a megbízásban megjelölt gabonamennyiség nem haladja meg azt a gabonaösszmennyiséget, melyet a megbízást adó fél a 2072—1915. M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében saját és háztartási szükségleti címén beszerezni jogosítva van, a megbízást adó fél az idézet rendelet értelmében felelőséggel tartozik.

A fogyasztók megrendeléséről a malom vállalatok a felek nevét és a rendelt lisztmennyiségeket feltüntető jegyzéket kötelesek vezetni s azt minden hónap elején és 15-én másolatban az elsőfoku közigazgatási hatóságoknak jogositva vannak a malomvállalat üzemét időnként megvizsgálni;

4. Kereskedők (így nevezetesen fogyasztási szövetkezetek is), ha gabona adásvételével eddig is foglalkoztak, annak a törvényhatóságnak a területén ahol üzleti telepük van, a termelőktől búzát, rozst, kétszerest, árpát és zabot tovább eladás céljára is vásárolhatnak, de csak oly termelőtől, akinek eladásra szánt termése a felsorolt gabonamélekből együttevén legfeljebb száz métermázsát tesz ki.

Az előbbi bekezdés alapján vásárolt gabonamennyiségeket a vevő csak az államnak a 2070—1915. M. E. számú rendelet 8. §-a alapján megbízott társaságnak, e társaság bizományosainak vagy azoknak adhatja el, akik a 2072—1915. M. E. számú rendelet 6 §-a alapján vásárlásra vannak jogositva.

Tilos az így vásárolt gabonáért a kereskedőnek (fogyasztási szövetkezeteknek) a továbbeladásnál olyan árat felszámítani, a mely habár a hatóságilag megállapított legmagasabb árat nem is haladja meg, mégis aránytalanul magasabb az általa a termelőnek fizetett áránál.

5. végül a Haditermény Részvénytársaság, illetve ennek megbízottai, vagy bizományosai az egész ország területén jogosultak vásárlásra.

Az 1. pont alatt irt fogyasztók azon törvényhatóság területén, a hol állandó lakásuk vagy gazdaságuk van, 1915. évi szeptember hó 15. napjáig jogosultak saját házi és gazdasági szükségletüket a termelőktől közvetlenül beszerezni. A vásárlásra megszabott határidőt indokolt esetben a kereskedelemügyi miniszter meghosszabbíthatja. Ez iránt Csikmegeye területére vonatkozólag előterjesztés is tétetett.

A 2. pont alatt irt szervezetek pedig szintén 1915. évi szeptember hó 15. éig azon törvényhatóság, járás, rendezett tanácsú város vagy község területén szerezhetik be a szükségelt terményt, a melyet a földművelésügyi miniszter megjelölt.

Az a termelő, a ki a 2072—1915. M. E. számú rendelet ellenére termését olyanok részére adja el, a kiktől tudja, hogy vásárlási jogosultságuk nincsen vagy azt túllépik, — az 1914. L. t. c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. Saját érdeke tehát minden termelőnek, hogy minden egyes esetben a vásárolni kívánó egyének jogosultságáról meggyőződjék.

E szerint tehát külön engedély nélkül Csikvármegye területén csakis Csikvármegyében lakó vagy gazdálkodó egyének vásárolhatnak közvetlenül a csikmegeyi termelőktől; továbbá olyan malomvállalatok és kereskedők, a kik a 3. és 4. pontokban irt jogosultságukat igazolják; a vásárlási engedéllyel ellátott szervezetek, illetőleg ezek megbízottai kötelesek a vásárlás megkezdése előtt az engedélyt a vásárlási helyének községi előjáróságánál (városi tanácsnál) bemutatni.

A Haditermény Részvénytársaság megbízottai vagy bizományosai szintén kötelesek a vásárlás megkezdése előtt a társaság által részükre kiállított igazoló-jegyet a vásárlás helye szerint illetékes főszolgabírónál (városi polgármesternél) láttatás után végezt bemutatni és a hatóságnak felhívásra felmutatni.

Vásárlás ipari célokra.

Kenyérgyárak, sütők, pékek, cukrászok, szállodák és vendéglők jogositva vannak a törvényhatóságnak területén, a melyen ipartelepük van, annyi gabonát vásárolni, a mennyi annak a lisztnek előállításához szükséges, a melyet az illető üzemben az 1913—14. gazdasági évben felhasználtak. Ha ezen üzemek a szükséges mennyiségű gabonát a törvényhatóságuk területén nem tudnak beszerezni, úgy az illető üzemek liszt-szükségletéről azok a közhatalóságok (törvényhatóságok, városok) gondoskodnak, a melyeknek a gabonavásárlási jogosultság megadható.

A mennyiben az említett üzemeknek az 1913—14. gazdasági évi szükségletüknél nagyobb mennyiségű gabonára volna szükségük, úgy ennek a nagyobb szükségletnek beszerzéséhez az elsőfoku iparhatóság meghallgatásával az engedélyt városokban a polgármester, községekben a vármegye alispánja adja meg. Az ilyképp engedélyezett gabonamennyiség-beszerzése is az előbbi bekezdés szerint történik.

Gazdasági szükséglet.

1. A 2072—1915. M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében a termelőtől való vétellel

fedezhető gazdasági szükséglet címén a) mezőgazdasági üzemek birtokosai csak az általuk természetben kiszolgáltatandó terménybeli járandóságokra, a vetőmagra, valamint a tenyész- és haszonállataik eltartására és hizlalására szükséges és a saját termésükből nem fedezhető gabonamennyiséget, b) egyéb üzemek birtokosai csak a vállalatukban alkalmazottak terménybeli járandóságaira és a vállalat folytatásához szükséges igazon állatok eltartására szükséges gabonamennyiségeket, c) mások pedig csak a saját háztartásuk céljára és a foglalkozásuk vagy hivatásuk teljesítésére rendelt állatok eltartására szükséges gabonamennyiséget vásárolhatják. A fél vállalatban való feldolgozására szánt, valamint az állathizlálásra egyébként szükséges gabonamennyiségek nem tekinthetők oly gazdasági szükségletnek, amely a 2072—1915. M. E. rendelet 4. §-a értelmében a termelőtől való vásárlásra jogosít; az ily szükséglet kielégítésére szolgáló gabonamennyiségek beszerzésére nézve az idézett rendelet 10. §-ának szabályai irányadók.

2. Ha az állatállomány (ló, szarvasmarha, sertés, baromfi) eltartására szükséges gabona a termelőtől való közvetlen vásárlás útján — amiatt, mert a beszerzési helyen nincs elég mennyiségű gabona, — nem szerezhető be, a kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel és a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg a törvényhatóságoknak, városoknak, nagyobb ipartelepeknek, közlekedési- és egyéb vállalatoknak, fogyasztási szövetkezeteknek, menhelyeknek, internátusoknak, kórházaknak, gyógybúntető- és javítónevelő és egyéb közintézeteknek megengedheti, hogy a földművelésügyi miniszter által megjelölt beszerzési helyen az 1916. évi augusztus hó 15. napjáig előreláthatólag szükséges gabonát be- vásárolják.

3. Vetőmagok beszerzése a gazdasági egyesületek és mezőgazdasági szövetkezetek útján történik.

Ha az az eset forogna fenn, hogy a kistermelő gabonáját a jogositott vásárlók nem veszik meg, a közigazgatási hatóságnak az a feladata, hogy a tényállásról a Haditermény Részvénytársaságot közvetlenül értesítse azon célból, hogy a Haditermény Részvénytársaság jogositott vásárló kiküldéséről gondoskodjék.

Gabona maximális árai.

A m. kir. miniszterium 2077—1915. M. E. számú rendeletével Csikmegeye területére megállapított s jelenleg érvényben levő maximális árai a gabonára vonatkozólag métermázsánként (100 kilogramm) a következők:

Buza 37 kor. Rozs 30 kor. Árpa 28 kor. Zab 28 korona.

A legmagasabb árakat, melyek magukban foglalják a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is, zsák nélkül az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni.

Az eladó az általa szolgáltatott zsák árát külön felszámíthatja. A zsákért felszámítható legmagasabb árat a kereskedelemügyi miniszter rendelettel szabályozza.

Vám külföldről behozott buza-, rozs-, árpa-, kétszeres- és zabkészletek forgalombahozatalára, elárúsítására a kereskedelemügyi miniszter esetről-esetre ad külön engedélyt, a melyben az elárúsítás feltételeit is szabályozza.

Liszt és korpá maximális árai.

A m. kir. miniszterium 2727—1915. M. E. számú rendeletével 1915. évi július hó 25. napjával kezdődő időre Csikvármegye területére a lisztre és korpára métermázsánként (100 kilogramm) a következő maximális árai állapítottak meg:

1. Buzából előállított finom tészta-liszt és dara 78 K — f.
2. Buzából előállított főzöliszt 60 K — f.
3. Buzából előállított kenyérliszt 42 K 24 f.
4. Rozsliszt 42 K 24 f.
5. Buzakorpa, rozskorpa és mindennemű őrlési hulladék 18 K — f.

A megállapított legmagasabb árakat, amelyek magukban foglalják a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is, métermázsánként (100 kg.) tiszta sulyra, zsák nélkül, az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni. A legmagasabb ár zsák nélkül lévén értendő, az eladó a zsák sulyát az eladott liszt sulyába nem számíthatja be.

A vámkülföldről behozott buza- és rozsliszt-készletek forgalomba hozatalára és a behozott készletek elárúsítására a kereskedelemügyi miniszter esetről-esetre külön ad engedélyt.

Bab, borsó, lencse maximális árai.

A száraz (érett) babért, borsóért és lencseért követelhető legmagasabb ár a magyar szent korona országainak egész területére nézve métermázsánként 100 kg. tiszta sulyra: a száraz (érett) bab tekintetében 40 K-ban, a száraz (érett) borsó tekintetében 50 K-ban a száraz (érett) lencse tekintetében 50 K-ban állapították meg.

A megállapított legmagasabb árak a felezett, törött vagy megörölt babra, borsóra és lencsére is irányadók. A legmagasabb árak 1915. július hó 28-án léptek életbe.

Korpa beszerzése.

Gazdák, fuvarosok, vagy más állattartók kizárólag csak saját állataik számára, de nem eladásra, zsák nélkül a malomban vagy a malom rakodó állomására szállítva 18 kor. 50 fill. mázsánkénti árban a gazdasági felügyelőségtől kérendő utalványra a Korpa központ útján, legfennebb egy évi szükségletre korpát vásárolhatnak. Aki e kedvezményt igénybe akarja venni, forduljon írásbeli kéressel a gazdasági felügyelőséghez, kéreésében sorolja fel fajta, nem és kor szerint állatait a említse meg, hogy azok részére a kérés keltétől számítva mily időtartamra kéri a korpaszükségletet. A kéreésen igazoltassa kérelmező az előjárósággal, hogy a felsorolt állatok tényleg tulajdonát képezik, különben a kérés figyelembe nem vétetik. A kéreésre a felügyelőség megállapítja a szükségletet s arról az utalványt megküldi a kérelmezőnek, ki azzal a Korpa központhoz fordul (ennek címe az utalványon) s megjelöli a malmot, honnan lehetőleg a korpát szállíttatni óhajtja s mihelyt eziránt választ kap a központtól, a pénzt elküldi oda, a hova az megjelöli, nemkülönben, ha saját zsákjaiban akar szállítani, — a Korpa központtal előre közlendő — azokat is.

Kihágások és azok büntetése.

Kihágást követ el és az 1912. LXIII. t. c. 15. §-nak második bekezdésében megjelölt közigazgatási hatóság által az 1914. L. t. c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők:

1. azon termelők, fogyasztók s mindazok, a kik a buza, rozs, árpa, kétszeres és zab eladására, vételére, továbbadására vonatkozólag a 2072—1915. M. E. számú rendeletet, valamint ennek kiegészítése tárgyában kiadott kormányrendeleteket megszegik; az ezen rendeletek ellenére szerzett készletek elkoboztatnak;

2. akik az ipari üzemek céljára, valamint állattartás céljára felhasználható gabona, illetve lisztmennyiség és vetőmag beszerzése tárgyában kiadott 2986—1915. M. E. számú rendeletet megszegik;

3. akik a 2072—1915. M. E. sz. rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 2468—1915. M. E. számú rendelet rendelkezéseit megszegik;

4. akik a buza, rozs, árpa, kétszeres, zab, valamint a buza- és rozsliszt, korpá, ugyancsak a bab, borsó, és lencse legmagasabb árára vonatkozó rendeleteket megszegik.

Felhívom az elsőfoku rendőrhatalóságokat, főszolgabíró és rendőrkapitány urakat, hogy a fent közölt s más ide vonatkozó kormányrendeletek pontos végrehajtását éber figyelemmel őrizzék ellen s minden egyes esetben a kihágást elkövetők ellen a kihágási eljárást multhatatlanul vezessék be s így minden rendelkezésükre álló eszközzel a fontos célt szolgáló rendeleteknek szerezzenek érvényt.

A polgármester urakat és a községi előjáróságokat pedig utasítom, hogy a most közvetlenül kiadott ezen hirdetésem a városok és községek között több helyen, valamint a közgyűlési és irodahelységeken azonnal függesztessék ki, hogy mindenkinek alkalma legyen az abban foglaltakat könnyen megtudni: a hirdeményekre s azok tartalmára pedig közhírítélet útján dobszóval hívják fel a közönség figyelmét.

Csikszereada, 1915. évi szeptember hó 3-án.

Fejér Sándor

Csikvármegye alispánja.

Csonkított és béna katonák utókezelése és oktatása.

A csonkított és béna katonákat gondozó Bizottság útján a kir. kormány utókezelő gyógyintézeteket, mesterséges testrészeket előállító műhelyeket és rokkant iskolákat szervezett a háború folyamán sérülés következtében keresetképtességükben szenvedett katonák érdekében. Az utókezelő gyógyintézetek célja, hogy azoknak a hadisérülteknek egzsége, kik a rendes kórházi kezelés után bémán maradtak,

sebészeti utókezeléssel, vagyis javító műtétekkel, gyógytornával és gyógyfürdővel helyreállították és újból keresetképesé tétesszenek. A mesterséges testrészeket előállító műhelyek célja, hogy a katonák, kik a háboruban szenvedett sebesülés következtében, vagy katonai szolgálat alatt a háboruban más módon valamelyik testrészüket elvesztették, mesterséges testrészzel láttassanak el. Az oktatási intézetek célja, hogy mindazok, kiknek a háború következtében beállott bénaságuk, vagy csonkaságuk folytán a polgári életben eddigi foglalkozásuk mellett megélhetésük biztosítása nincs, olyan pályára képeztesse ki, vagy olyan kiképzést nyerjenek, melylyel testi fogyatkozásuk mellett is keresetképesek maradnak.

Ujabbán a csonkult és béna katonák a hadsereg kötelékéből való végleges elbocsátásuk előtt utókezelő gyógyintézetekbe beutaltatnak, mesterséges testrészekkel (múláb, munkára is alkalmas műkek és hozzájuk idomuió szereszmók stb.) ellátatnak és a rászorulókat gyakorlati oktatásban részesítetnek. A háború kitörésétől kezdve jó ideig azonban végleges elbocsátások történtek utókezelés, mesterséges testrészes adása és gyakorlati oktatásban való részesítés nélkül is. Ugy a községeknek, mint az illető egyéneknek nagy érdeke, hogy az utóbbi módon elbocsátottak is részesüljenek azokban a jótéteményekben, melyeket az utóbb megsérültek élveznek.

Sokszor csekély fájdalommal egybekötött, vagy éppen fájdalommentes javító sebészeti műtét, gyógytorna és gyógyfürdők által a béna teljesen egészséges és visszanyerheti illető testrészének hasznavehetőségét, teljes egészséges emberré válhat. Múláb alkalmazásával még az is munkát végezhet és dolgozhat, kinek mindkét lábát levágták. A műkézzel különösen a mezőgazda és az iparos, a legtöbb esetben folytatni képes korábbi mesterességét.

A rokkant iskolában elsősorban arra tanítják a sérülteket, hogy csonkasága és bönulása dacára is képes legyen korábbi foglalkozását folytatni, hogyha pedig ez egyáltalában nem lenne lehető, a sérültet megtanítják olyan új foglalkozásra, melyet csonkasága és bénasága dacára is űzni képes. Például azt a földművest, aki mindkét lábát tövében elvesztette, megtanítják cipészségre, vagy szabóságra, stb. Az ebben a háboruban megsérültek és a katonaság által már végleg elbocsátottak a fenti jótéteményekben egészen ingyenesen részesülhetnek, ha mielőbb jelentkeznek. A háború befejezte után jelentkezők már nem lesznek figyelembe vehetők.

A m. kir. kormánynak a hazáért szenvedett hősök érdekében tett ezen újabb humánus intézkedését midőn hálattal szívvel közöljük, érdekelt csonkult és béna hőseink figyelmét ez uton is felhívjuk arra, hogy orvosi utókezelésre, mesterséges testrészes alkalmazására, illetve rokkant iskolában való tanulásra mielőbb jelentkezzenek. A jelentkezők történhetnek kis és nagy községekben a községi előjáróságnál, rendezett tanácsu, valamint törvényhatósági városokban pedig a polgármester által kijelölt szervnek kötelessége jelentkezők által bementett adatok valódiságáról meggyőződést szerezni, továbbá amennyire behatóbb orvosi vizsgálat nélkül ez lehető, megállapítani, hogy az illetőknek orvosi utókezelésre, mesterséges testrészzel való ellátásra vagy rokkant iskolában való oktatásra van-e szükségük. Ha igen, úgy mindezek a Csonkított, Béna és Belbeteg Katonákat Gondozó Hivatalnál, mely az ugyanakkor megszűnő Csonkított és Béna Katonákat Gondozó Bizottság helyett folyó évi szeptember hó 1-én kezdette meg működését. Címe: Budapest, Országház, VII. kapu, III. bizottsági terem, bejelentendők. A hivatal hatáskörébe fog azután tartozni, hogy az utókezelésre, műveztásra és oktatásra rászoruló volt katonákat a nekik megfelelő intézetbe behívja.

Felhívjuk olvasóinkat, hogy a mennyiben városaikban vagy falvaikban béna és csonka hősök tartózkodnának, szíveskedjenek a kir. kormány fenti intézkedéséről őket felvilágosítani.

KÖZGAZDASÁG.

A loállomány háboru okozta csökkenésének pótlása.

Földmivelésügyi m. kir. miniszter ur Ó nagyméltósága Csikvármegye lótenyészbizottságának elnökéhez, Gyalóky Sándor főispán urhoz a következő leiratot intézte:

A folyamathán levő háboru és az azzal kapcsolatos nagymérvű ló kimulások következtében az ország loállományában lényeges csökkenés állott be, minek pótlása és úgy a ló — mint különösen a kanczaanyagának min-

den lehető eszközzel való emelése a jelen egyik legfontosabb feladatát képezi. Mondott cél elérése végett a cs. és kir. hadügyminiszteriummal már régebbi idők óta tárgyalások folytattak, melyeknek eredményeképpen a m. kir. honvédelmi miniszterium f. évi július hó 26-án 105 829/20/b számú hozám intézett átirata a cs. és kir. hadügyminiszter urnak e kérdésben elfoglalt és az osztrák valamint a magyar honvédelmi miniszterium, továbbá a cs. és kir. közös pénzügyminiszteriummal meg egyező álláspontját tudomásomra hozta. Ehhez képest a lókiemelés alóli felmentésekre vonatkozólag a következők is irányadók:

A felmentésre jogosító bizonylatokul állami s törvényhatósági állatorvosi bizonyítványokon és a lódíjazási okmányokon kívül a ménes könyvekben foglalt kanczákért kiállított kivonatokat szolgálnak. Különösen a magyar szent korona országait illetőleg minden oly kancza, mely a már megalakult, avagy most megalakuló tájfajta tenyésztés törzskönyveiben fel van véve, avagy felvételre kerül, mint tenyész kancza bíraltatik el és a kiemelés alól mentesítve van.

Mindezek folytán feikérem Elnök urat, hogy a most tudomására hozottakat a vármegye területén megfelelő módon közhírré tétetni és a megye lótenyésztő közönségét minden e kérdéssel kapcsolatos ügyben felvilágosítani, valamint az egyes gazdáknak és tenyésztőknek a legmesszebbmenőleg keze alá jarni szíveskedjék, hogy ilyenképpen az ország lótenyészése e rendkívüli idők alatt is a megfelelő támogatásban részesülhessen és eddigi magas és világszerte ösmert színvonalat továbbra is fenntarhassa.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hir. Gyalóky Sándor főispán ur Budapestről hazaérkezett.

— A bíróság köréből. A király dr. Szabó Alajos csikszeredai kir. törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak, dr. Pál Gyula székelyudvarhelyi, Görög Péter és Szopos Gáspár csikszeredai kir. törvényszéki albirákat, jelenlegi székhelyükön, törvényszéki bírákká nevezte ki.

— A polgári forgalom korlátozása. A m. kir. Államvasutak Igazgatósága a következő értesítést bocsátotta ki: Polgári utasok további intézkedésig Romániába és Schweizba egyáltalában nem, a többi külföldre pedig csak Salzburg, Teschen és Mittelwalde állomásokon át továbbítandók.

— A csendőrkerület köréből. Pálffy István csendőrmester a brassói VII. számú csendőrkerület állományában csendőr törzsmesterré nevezetett ki.

— Kinevezés. Gyalóky Sándor főispán Boga István csikszentdomokosi rom. kath. lelkész a csikszentdomokosi állami elemi iskolához gondnoksági elnöké kinevezte.

— Az egyház köréből. Sipos Sándor csikszentdomokosi s. lelkész gycrgyósfalvi s. lelkésznek nevezetett ki.

— A gazdasági felügyelőség köréből. A földmivelésügyi miniszter G. Kis Ernő m. kir. erdőtanácsost, kit Marosvásárhelyre helyeztek át és az ottani erdőhivatal vezetésével megbízták, mint a csikvármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség vezetőjét ezen megbízott teendők alól folyó évi szeptember 1 től kezdve felmentette és a felügyelőség további vezetésével, valamint a kirendeltség helyi megbízotti teendőinek ellátásával De Placc József m. kir. segédfelügyetőt, a Besztercze-Naszód vármegyei gazdasági felügyelőség eddigi vezetőjét ideiglenesen megbízta.

— Adomány a haroterről. Szántó Árpád cs. és kir. 64 gy. e. kadett szerkesztőségünknek 25 koronát küldött a Csikszentimre községi illetőségű, háboruban elesettek hátramaradottjainak segélyezésére. E nemeslelkű adomány mindennel jobban dicséri a hős magyar katoná hazafias áldozatkésztségét, ki midőn életét ezer veszélynek teszi ki, akkor is árván maradt székely véreire gondol. Az összeget felhasználás végett elküldöttük dr. Sándor Gyula felsziki főszolgabíró urnak.

— Vaszary Kolozs. A magyar katolikus világnak gyásza van: volt hercegprimása csöndesen elhunyt. Vaszary Kolozs a múlt évtizedek egyik legerdekesebb, vezető egyénisége volt. A béke, a vallásosság fejlesztése volt a programja s azt az egyházi életen kívül a társadalmi és államéletbe is lehetőleg bevitte. Tipusa volt a szelid egyházi fejedelemnek,

Krisztus tanítását a jó pásztorról magasztos értelemben vette, mindig szem előtt tartotta. Szelidsége annyira átment a köztudatba, hogy egyes körök visszaéltek joságával. Ő azonban mindenkinék megbocsájtott. Nagyszívű, nemes gondolkodású, fenkölt szellemű volt minden váltképpen eredménnyel dolgozott. Töménten iskolát, igen sok templomot építtetett, adakozásának se szeri, se száma. A népnek igazi zásainak se szeri, se száma. A népnek igazi atyja kívánt lenni s az is tudott lenni. Ez a hű kifejezése az ő életsorának. Az utóbbi időben sokat betegeskedett, heves fájdalmak győben törték, de odaadással, türelmesen viselte az élet terhét. Nyolcvanhárom évet élt. Emléke áldott marad a magyar katolicizmus történetében.

— Kitüntetés. A király dr. csikmindszenti Tamásy István I. oszt. honvéd főorvosnak a Ferencz József-rend tisztikeresztjét a katonai érdemkereszt szallagján adományozta.

— Önkéntes ápolónők kitüntetése. Ferencz Szalvátor kir. herceg, mint a monarchia Vöröskereszt-egyletének védnök helyettese a király elhatározásával átruházott hatáskörében, önkéntes ápolónői minőségükben a katonai segélyügy körül kifejtett kiváló érdemeik elismerésül, özv. gróf Lubinszky Jánosnénak és Bochkor Piroskának a Vöröskereszt ezüst díszermét adományozta.

— A mezőgazdasági gépkezelők szabadsága. A honvédelmi miniszter a hadköteles cséplőgépeszek és fűtők szabadságát szeptember 30-ig, a gőz- és motorgépeszek szabadságát pedig november 30-ig meghosszabbította. Az erre vonatkozó részletes rendelet a napokban küldi le a miniszter.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tóth Lászlóné szül. Amberboy Matild okleveles kisdédvőnőt a csikszenttamási állami kisdédvőhoz kisdédvőnővé kinevezte.

— A csikszeredai munkásbiztosító pénztár autonómiáját felfüggesztették. Az állami munkásbiztosítási hivatal kiküldötte a hivatal nevében és megbízásából a csikszeredai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságát és felügyelő bizottságát folyó évi augusztus hó 24-én az 1907 évi XIX. t. c. 173 §-a alapján feloszlatta és a pénztár vezetését a hivatal nevében átvette. Egyidejűleg József Gézőnek, a pénztár volt ügyvezető-igazgatójának állásáról történt lemondását tudomásul vette. A pénztár ügyvezető igazgatói teendőinek ellátásával és a pénztárnak a feloszlattott igazgatóság hatáskörében való vezetésével a hivatal dr. Benke Lajos országos pénztári segédfogalmazót bizta meg. A hivatkozott törvényszakasz a pénztár igazgatóságának és felügyelő bizottságának feloszlátását akkor rendeli, midőn a pénztár szervei törvény és szabályrendelet ellenére vannak megalkotva és a pénztár vagyoni érdekei veszélyeztetve vannak. E szabálytalanságokat az állami munkásbiztosítási hivatal kiküldötte a helyszínen megállapítottak. Értésülésünk szerint, miután az eddig kimutatott taglétszámnak valójában csak fele van meg, a csikszeredai pénztárt jövőben nem a VII., hanem csak a IX., esetleg VIII. fizetési osztálynak megfelelő javadalmazásu tisztviselő fogja vezetni és ugyanezen okból az utóbb rendszeresített állások is megszüntetnek és az összes meg nem szüntetett állásokra új választást irnak ki.

— Nyilvános köszönet. Az orosz betörések által tönkrement zeplénvármegyei felvidéki községek és lakosság segélyezésére Bartha Julianna gyűjtőívén összesen 115 korona 60 fillért adakoztak egyesek. Ezen összeg a Kajtsa József által gyűjtött 52 koronával egyetemben Nyeviczkey László zemlani főispáni titkár címére elküldetett. Fogadják a nemes szívű adakozók, valamint a gyűjtők hazafias köszönetemet. Dr. Ujfaluhi Jenő polgármester.

— Öngyilkosság. Gál Lajos 63 éves gycrgyósfalvi lakos folyó hó 1-én este felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

— Rekvirálni fogják a háztartási femeket is. Hir szerint a kormány rövidesen rendeletet fog kiadni, mely szerint a háztartásokban található femtárgyakat lefoglalja. Tájékoztató megemlítjük, hogy a német kormány legutóbbi rendelete szerint a következő háztartási femárak rekvirálnak: főzőüstök, fazakak, torta- és kalácsütők, rézmozsarak, mosóüstök, fűrdőkádák, vízszekrények, gyümölcsfűzők, tálak és tálozók. Mindezen cikkek, melyek vörösrézből, sárgarézből vagy nikkelből vannak előállítva, akár új, akár használt állapotban, a hadvezetőség céljaira lefoglaltnak. A vörösrézből készült tárgyakért 4 márka, sárgaréztárgyakért 3 márka, a nikkel tárgyakért pedig 13 márka állapított meg kilogrammonként.

— Vaskeresztes székely vitéz. Ditró-ból írják lapunknak, hogy Puskás Dezső ditrói lakost, a 22. honvéd gyalogezred hadapródját a va-keresztel tüntették ki. Nevezettnek ez a második katonai kitüntetése, melyet a Stryj mellett vívott csatákban tanúsított bátor magatartásáért kapott.

— Nagy német szállítások Romániának. A román lapok jelentik: A német kormány megengedte 500 vagon sziléziai szén szállítást Románia részére. Ezen szén szállítmány ellenében Románia terményárakat ad Németországnak, azonkívül 140 vagon német cukrot is kap Románia. Mindezen szállítmányok részben már megérkeztek Bukarestbe, részben pedig utban vannak.

— Hadbavonuló katonáink legújabb nótája. Nap-nap után utaznak át állomásukon kisebb katonai csoportok jókedvben, vidáman dalolgatva. Székely bakáink nagyon termékenyek a haretéri nóták gyártásában s már a „legáljasabb” ellenségre is találtak ki nótát. Egyik estéli vonatnál egy honvéd csoport a következő nótát fújta nagy lendülettel:

„Két krajcárért radirgumit vettem,
A lábimnak jobb zsebébe tettem,
A nagy mappát, ha majd előbuzzuk,
Itáliát majd kiradirozunk.

A hallgatóság sorából egy székely menyecske a strófát, mint dukál, szívére is vette, mert nagy lelkesedés közepette kiáltotta oda a vígadó harcoksnak: „Isten segítse lelkeim, Isten segítse!”.

— Nyilvános nyugtázás. A nemzeti alkotmányosság szobrára újabb adakoztak: özv. Balló Gáborné gyűjtőivén: özv. Loycell Ferencné, özv. Balló Gáborné 2-2 K. Véger Jánosné ivén: Csiksomlyói Zárda, Pál Gábor, Márton Emília, Balog Ferencné, Jakab Antal, Véger Rózsi, Kálnoky Anna, özv. Földes Józsefné 2-2 K, Zsögön Zoltánné 4 K. Bodor Gyuláné ivén: Bodor Gyula, Bodor Gyuláné 2-2 K. Merza Jánosné ivén: özv. Romfeld Félixné, Janowitz József, Veress Domokosné, özv. Rajz Antalné, dr. Rajz Zoltánné 2-2 K. A Vereskereszt helyi választmányának elnöksége egy a nemesszivű adakozóknak, mint a gyűjtőknek e helyen mond hálás köszönetet s egyúttal azokat, akiknél még iva vannak, kéri, hogy ivaikat most már haladéktalanul beadni sziveskedjenek. Dr. Ujfalusi Jenő polgármester, elnök.

— Kitüntetések. Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a brassói 24. honvéd gyalogezredben az arany vitézségi érmet kapták: David István és Benkó Mózes tartalékos zászlósok. Az I. osztályú ezüst vitézségi érmet kapták: Apponyi Lajos tart. zászlós, Rusz (Sántha) István hadapródjelölt, Molnár Jenő törzsrörmester és Ördög Áron szakaszvezető. A 2. osztályú ezüst vitézségi érmet kapták: dr. Szöröcsy László tartalékos zászlós, Rheindt Albert gyógyszerész hadapródjelölt. Lázár János hadapródjelölt, Péter Imre és Gergely József szakaszvezetők, György Márton és Müller Mihály tizedesek, Granca Mihály és Haszi István honvédek. A bronz vitézségi érmet kapták: Máthé Lajos örmester, Orbán István tizedes, Bersán Gábor örmester, Tankó Imre, Albert Mihály, Antal József, Bálint Dénes, Szabó János, Sinka János és Kor-das Ferenc honvédek.

— Gabonabevásárlási határidő meg hosszabbítása. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a kereskedelemügyi miniszter rendelkezését, mely szerint közvetlen gabonabevásárlásra engedélyt nyert vármegyeyei és városi törvényhatóságok, valamint rendezett tanácsú városok október 31. napjáig bezáróan, nagyobb ipartelepek, közlekedési és egyéb vállalatok, fogyasztási szövetkezetek, menhelyek, internátusok, kórházak, gyógy-, büntető- és javító-, nevelő- és egyéb közintézetek pedig október 15. napjáig bezáróan vásárolhatják be a részükre engedélyezett gabonamennyiségeket.

— A királynak felajánlott Vörös Félhold jelvény. A Vörös Félhold Támogatására Alakult Országos Bizottság tudvalevőleg művészi kivitelű rendkívül szép jelvényeket hozott forgalomba a török sebesültek javára. Ezeknek a jelvényeknek egy díszpéldányát a Bizottság felajánlotta a király Ófelségének is. Erre vonatkozólag Tisza István gróf miniszterelnök egy Szent István napján gróf Khuen-Héderváry Károly bizottsági elnökhöz intézett átiratában közölte, hogy „Ó Császári és Apostoli Királyi Felsége a Vörös Félhold Támogatására Alakult Országos Bizottság” részéről felajánlott a magyar-török fegyverbarátságot symbolizáló jelvényt legkegyelmesebben elfogadni és a tisztelt

Bizottságnak a felajánlásáért legmagasabb köszönetet legkegyelmesebben kifejezni méltóztatott“. Ezentúl tehát a király is viselni fogja azt a jelvényt, mely a magyar és török testvéremzetek örökös együttérzését hirdeti. A jelvényeket egy koronás árban a Vörös Félhold Országos Bizottsága árúsítja, melynek irodája a képviselő házban van.

— A hadifoglyok száma. Egy pontosnak látszó legújabb számítás szerint a háboru első évében, azaz 1914 augusztus 1-től 1915 augusztus 1-ig a német csapatok foglyul ejtettek, illetve zsákmányoltak:

az oroszoktól	1,082.916 embert,	1720 ágyut,	2000 gépf.
a franciáktól	280.000 embert,	1000 ágyut,	400 gépf.
az angoloktól	26.500 embert,	100 ágyut,	85 gépf.
a belgáktól	42.500 embert,	1000 ágyut,	200 gépf.
összesen	1,431.916 embert,	3820 ágyut,	2685 gépf.

A monarchia csapatai:

az oroszoktól	551.461 embert,	500 ágyut,	700 gépf.
a szerbektől	45.000 embert,	130 ágyut,	100 gépf.
összesen	596.461 embert,	630 ágyut,	800 gépf.

Vagyis a szövetséges csapatok elfogtak összesen 2,028.377 ellenséges katonát és zsákmányoltak: 4450 ágyut, 3485 gépfegyvert, ebből orosz 1,634.377 ember, 2220 ágyu és 2700 gépfegyver. Ezek a számok augusztus 1-ig vannak számítva. A hivatalos jelentések szerint a fenti számokhoz hozzájárul még az augusztusban eddig ejtett mintegy 200.000 fogoly, 1500 ágyu és 300 gépfegyver; nincsenek számítva az olasz foglyok (mintegy 10.000) és a török hadifoglyai, úgy hogy a három szövetséges állam hadifoglyainak száma augusztus 23-ig mintegy 2 millió 250.000-re tehető. A zsákmányolt ágyuk száma kis híján hatezerre nőtt, a gépfegyverek száma pedig négyezer felé jár. A foglyok, ágyuk és gépfegyverek számai ehhez képest egy roppant hadsereg arányait adják.

— Olasz újságíró és magyar főhadnagy. A Secolo augusztus 22-iki számában az olasz lap munkatársa, Mario Mariani, leírja azt a látogatást, a melyet a brecciai fogolytáborban tett. Mariani sétája közben megszólitott egy magyar főhadnagyot, a kivel — mint írja — a következő beszélgetést folytatta:

— Kapott már levelet hazulról? — kérdezte az újságíró.

— Még nem kaptam, — felelte a magyar főhadnagy — de megígérték nekünk, hogy kézbesíteni fogják leveleinket. Mi is irunk haza, de igazán nem tudjuk, hogy hová jutnak el leveleink.

— Kétségtelenül eljutnak rendeltetési helyükre.

— Ezt nem hiszem.

— Én pedig kereskedem önnek, hogy ez így van.

— Egy olasz többé soha semmiért sem vállalhat kezeséget! — fejezte be a beszélgetést a magyar főhadnagy. (Az Est).

— Le kell szállani a sör árával! A kormány rendeletet bocsátott ki az 1915. évi termésből a sörgyártás céljaira vásárolható és feldolgozható árpamennyiségek tárgyában. E rendelkezés a sör híveinek örömet fog szerezni, mert a kormány annak ellenében, hogy a sörgyárosoknak árpát ad, kikötötte, hogy ez év augusztus elsejétől a sör árával hektoliterenkint négy koronával le kell szállani. E szerint augusztustól a sör árának a régeinek kellőne leülni.

— Aranyat vasért. Bár az „Aranyat vasért” mozgalom majdnem a végére jutott, még mindig elég sürün keresik fel Gyalókay Sándor főispán urat és cserélik be arany értéktárgyaikat vasgyűrűért. Sokan vannak, kik készpénzzel váltják meg, vasgyűrűiket. Tekintve, hogy a több ezer vasgyűrűből száz darab sem maradt meg ez uton értesítjük újból a hazafias közönséget, hogy a megmaradt csekély számú vasgyűrűk még szeptember hó 15-ig naponként déli 12—1 óra között arany értéktárgyakért vagy minimális 3 korona megváltási összegért kiválthatók Gyalókay Sándor főispán úrnál. A hazafias mozgalom oly páratlanul szép sikert ért el Csikvármegyében, hogy kívánatos volna, miszerint a megmaradt csekély számú vasgyűrűk is kiváltásának.

— Levelezés a hadifoglyokkal. A hadifoglyok hozzátartozóinak köréből gyakran érkezik panasz a Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatalhoz, hogy a hadifoglyok részére szánt levelek, levelezőlapok, sőt pénzküldemények is vagy egyáltalán nem, vagy számtalan esetben nagy késéssel érkeznek meg rendeltetésük helyére; újabb számos pénzküldemény is érkezik vissza a cím hiányossága miatt.

A Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatal már ismételtelen figyelmeztette a közönséget, hogy a postai érintkezés gyors és biztos lebonyolítása érdekében feltétlenül szükséges, hogy a hadifogly internálási helyének pontos megjelölésén kívül a hadifogly neve mellé katonai rangja és eredeti katonai beosztása (ezred, század, stb.) feljegyeztessék. Levelek és pénzküldemények csakis ez adatok megjelölése mellett továbbíthatók.

LEGUJABB.

Az oroszok és olaszok súlyos veresége.
4400 orosz fogoly.

Budapest, szeptember 8.

(Hivatalos.) Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelent:

Wolhyniai várterületen helyzet tegnap nem változott. Néhány orosz ellentámadás tüzzünkben összeomlott. Odább délre Podkamiennél és Radziwiliownál kivirított győzelemünk ellenségét 90 kilométer kiterjedésű harcmezőn visszaröndítésre kényszerítette Ikwa folyó mögé. Csapataink üldözik. Szereth mellékén elkeseredett harcok folytak. Ellenség Turnopolnál és Strusornál berendezett hídfőszereit hadállásaiból tulerőrel tört elő. Turnopolnál előrenyomuló oroszokat német csapatok ellentámadása visszaverte. Tremboirlától nyugatra és délnyugatra harc még folyik.

Szereth torkolata közelében cs. és kiv. csapatok Bemgin és Schönburg herceg tábornokok vezérlete alatt rohammal érték be ellenségnek Szuparkától északkeletre fekvő hadállását. Husz orosz tiszt és 4400 főnyi legénységet elfogtak, valamint hét gépfegyvert zsákmányoltak.

Jasiolda mentén működő osztrák-magyar haderőnél nincs újság.

Olasz hadszíntéren olaszok tegnapi veresége után csend állt be. Olaszok súlyos veszteségeket szenvedtek. Csapatár kitakarítása alkalmával csapataink csupán egy helyen több mint 400 olasz halottat számláltak össze.

Doberdói szakaszon csapataink ma reggel egy a Kursthochflüche kiugró része ellen irányított olasz támadást visszaverték. — Vermegidnától keletre előrevetni igyekező olasz gyalogságot kézigrándítókkal üztük vissza.

A németek újabb győzelmei.

3800 orosz fogoly.

Berlin, szeptember 8.

(Hivatalos.) A német nagy főhadiszállásról jelentik:

Champagneben egy német harc repülő lelélt egy felgyezett francia repülőgépet, amely égve lezuhant. Benne ülők meghaltak.

Keleti hadszíntéren Hindenburg hadserege Daudsevas vidékén folytatja előnyomulását. Eichorn tábornok csapatai Vilnától délnyugatra elfoglaltak néhány tőkői szorost.

Wolkowiskát és ettől keletre és északkeletre emelkedő magaslatokat elfoglaltuk, 2800 oroszot elfogtunk és négy géppuskát zsákmányoltunk.

Lipót hajó herceg hadcsapatja Izabelin környékén ellenséget visszavetett.

Przanától északkeletre osztrák-magyar csapatok a mocsárterületen át észak felé előnyomulnak. Kerekcsámban 1000 oroszot elfogtunk.

Turnopolnál oroszok támadásait visszavertük. Tovább délre Ostrontól nyugatra ellenség előretörését német csapatok ellentámadásaival megállítottuk.

Oroszoknak mai jelentése, amely két német hadosztály vereségéről, 150 katonánk elfogásáról, 30 német ágyúnak és sok gépfegyvernek zsákmányolásáról szól, tisztára koholt. Egyetlenegy német katoná sem hátrált egy lépést sem, egyetlenegy ágyu, egyetlenegy gépfegyver nem került ellenség kezére. Valójában a német ezredek említett ellentámadása ellenséget messzebbre visszavetett. — Ezredek egyike 250 oroszot elfogott.

FOGAK!

brassói Greising Albert
műfogspecialista

Közóhajra Csiksze-
redába költözött:

Elvégez minden fogorvosi műtéteket, u. m.: foghuzást helyi érzéstelenítéssel, arany és más töméseket; készít műfogakat és teljes fogsorokat szájpaddal nélkül, korona és hidmunkálatokat.

FOGAD:
Délelőtt
8—12 óráig
Délután
2—5 óráig

Vasár- és Ünne-
napok kivételével.

16—

10 évi garancia!

La k a s a: Kossuth Lajos-utca 8. sz.
Dr. Zakariás Manó ügyvéd házában.

51—1915. szám.

iskolaszéki.

Pályázati hirdetmény.

A csikszentmiklósi községi iskolánál nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás:

1. Az 1913. évi XVI. tc. 4. §-ában foglalt minimális fizetés.

2. Természetbeni lakás.

A kellően felszerelt pályázati kérések folyó évi szeptember hó 23 napjáig adandók be az iskolaszéki elnökhöz.

Az állásra úgy férfiak, mint nők egyaránt pályázhatnak.

A választás 1915. év szeptember hó 25-én délután 2 órakor fog megtartatni.

Az állás október hó 1-én elfoglalható.

Csikszentmiklós, 1915. évi szeptember hó 3-án.

Léhner Gyula,
köri író, isksz. elnök.

Világháborús könyvek

kaphatók

Vákár L. könyvkereskedésében

Csikszeredában és pedig:

A nagy háboru okmányai, vezérkari és egyéb hivatalos jelentések, ára 1 korona.

A német fehérekönyv, ára 40 fillér.

Az angol kékkönyv, I. rész, ára 40 f.

Az angol kékkönyv, II. rész, ára 60 f.

Az orosz narancssárga könyv, ára 40 fillér.

Az angol világbirodalom, írta Kunfi Zsigmond, ára 60 fillér.

Kohut: **Bismarck és Magyarország**, ára 2 korona 40 fillér.

Gróf Andrássy Gyula: **Kinek büne a háboru?** ára 2 korona.

A nagy háboru irásiban és képben, megjelenik hetenkint, egyes füzet ára 40 fillér.

Az osztrák-magyar vöröskönyv „Az olasz háboru előzményeiről”, ára 40 fillér.

„Az olasz háboru előzményeiről”, ára 40 fillér.

Müller J. P.: **Az én módszerem**, ára 2 korona.

Férfi fehérnemű

mérték szerint ajánl, saját gyártmányut, legolcsóbb árak mellett

Gross Frigyes, fehérnemű készítő Brassó, Kapu-u. 34.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek. Ingeknél csak a nyakbőségai és alsó-nadrágoknál a hossz- és üvbőséget kell megadni.

Hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság közölni teszi, hogy a csikmenasági Adorján József mezőőrnel felfogott egy drb. 2 éves barna kanca csikó — miután a tulajdonosa hosszas körözés után sem jelentkezett — C-ikmenaság község házában 1915. szeptember hó 22-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Csikmenaságon, 1915. augusztus hó 31-én.

Puskás Lajos s. k.,
h. k. író.

Adorján János s. k.,
közs. bíró.

Több szabósegédet alkalmaz, Dombó László férfi szabó, Marosvásárhely, Széchenyi-tér 5. szám.

NYOMDÁSZTANULÓNAK

felvétetik egy ügyes fiu, ki legalább a középiskola II. vagy III-ik osztályát jó sikerrel végezte

Vákár L. könyvnyomdájában, Csikszereda.

Gimnáziumi, polgári leányiskolai és elemi ISKOLAI TANKÖNYVEK

körzök, füzetek, festékek, mindennemű iskolai nyomtatványok és felszerelési cikkek, a legjutányosabb árak mellett beszerezhetők VÁKÁR L. könyvkereskedésében, Csikszereda.

Építkezők figyelmébe!

Bátorkodom a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a mai naptól kezdődőleg, Csikszeredában a már több éven át fennálló építési anyag- és cementáru raktáromat

ÉPÍTÉSI ÉS TERVEZÉSI IRODÁVAL KIBŐVITVE

tovább vezetni óhajtom, mielőtt a tisztelt építési szándékozók építkezéseiket megkezdhenék a saját érdekeikben építési irodámat felkeresni méltóztatassanak, mivel a mai kor igényeinek megfelelően, minden e szakmába vágó építkezést és tervezést a legmesszebbmenő **versenyképességgel** modern kivitelben, pontos szavatosság mellett vállalkozom el, felvilágosításokat minden kötelezettség nélkül, bármely időben, minden építési szándékozónak díjtalanul rendelkezésére állok. Kiváló tisztelettel

Nagymihály Sándor, építési vállalkozó

Csikszeredában, Kossuth Lajos-utca. Távbeszélő 46. szám.

43-43

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Értesítjük Csikszereda város és vidéke közönségét, hogy Csikszeredában a Kossuth Lajos-utcában (Lázár Domokos-féle ház) már évtizedek óta fennálló

FÉRFI ÉS NŐI FODRÁSZ-ÜZLETEINKET

1914. évi október hó 1-én áthelyeztük az Apaffi Mihály-utca (Jakab Gyula-féle ház, a Hutter-szállóval szemben). A borbély-üzlet mellett külön bejárattal van a női fodrász-terem, kényelmesen berendezve, hol elvállalunk mindennemű női hajmunkát és délutánonként hygienikus fejmosást villanyszerítővel (meleglevegővel). Midőn ezt igen tisztelt vendégeinknek szives tudomására hozzuk, nem mulaszthatjuk el, hogy köszönetet ne mondjunk eddigi pártfogásukért s egyben kérjük, hogy jövőre is sziveskedjenek támogatni s viszont mi is biztosítjuk vendégeinket a szolid kiszolgálásról. Maradunk kiváló tisztelettel:

Szabó Lajos és neje, férfi és női fodrász.

Raktáron tartunk mindennemű kész hajmunkákat és női pipere cikkeket.

49-

HEGYESSY LAJOS

első gyergyói asztalosáru-gyára Gyergyószentmiklóson.

Nagy termelés mindenféle épület asztalos munkákban. Dus raktárt tartok sajátkészítésű butoraimból, ugyszintén kárpitos árukból is.

Meghívásra személyesen megjelenek.

Árajánlattal szivesen szolgállok.

22-

FOGAK

és teljes fogsorok, szájpallás nélkül, foghuzás, fogtömés, aranykoronák és aranyhidak.

Gerő Arthur

vizsgázott fogtechnikus

Brassó, Kolostor-utca 31. sz.

10-100